

Kako roditelji mogu podržati djecu u svijetu medija

Priprema za
roditeljske sastanke
od 5. do 8. razreda
osnovne škole

Pripremljeni materijali namijenjeni su razrednicima kako bi olakšali pripremu i izvedbu roditeljskih sastanaka na temu poticanja medijske pismenosti kod djece. Tijekom roditeljskog sastanka razgovara se o važnosti roditeljske uloge u poticanju medijske pismenosti kod djece u višim razredima osnovne škole, o brigama s kojima se suočavaju roditelji i o tome na koji način roditelji mogu biti podrška razvoju medijske pismenosti i sigurnosti djece. Roditeljski sastanak može se održati u obliku (interaktivnog) predavanja ili radionice, ovisno o raspoloživom vremenu razrednika/razrednice.

U prilogu, koji se može ispisati i podijeliti roditeljima, pripremljeni su letak sa savjetima za roditelje te pitanja za poticanje razgovora i promišljanja o medijskim navikama i iskustvima u obitelji.

Materijali su nastali u sklopu projekta Dani medijske pismenosti 2019., koji provode Agencija za elektroničke medije i Ured UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s brojnim partnerima i pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Dani medijske pismenosti pokrenuti su s ciljem osvještavanja javnosti o važnosti medijske pismenosti; poučavanja građana, posebice djece i mladih, vještinama medijske pismenosti; stvaranja platforme za suradnju i razvoj održivih projekata medijske pismenosti te kao podrška odgojiteljima i nastavnicima razvojem edukacijskih materijala za medijsko obrazovanje.

KRATKI UVOD I NAJAVA TEME

RAZREDNIK/RAZREDNICA MOŽE ZAPOČETI RAZGOVOR S RODITELJIMA SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Koji su mediji najzastupljeniji u vašoj obitelji i u koje svrhe? Tko je u vašoj obitelji najviše usmjeren na medije? Primjećujete li promjene koje suvremene tehnologije donose u vaše živote?

Djeca danas modele za razvoj vrijednosti i uvjerenja ne nalaze samo u obitelji i drugim bliskim osobama, poput prijatelja i učitelja, nego i kroz različite medijske sadržaje. Mediji utječu i oblikuju živote djece nudeći im naizgled neograničene mogućnosti učenja, zabave, druženja, prilika i novih iskustava. Međutim, te iste prilike i prednosti donose određene rizike i stvaraju više zahtjeva, izazova i poteškoća s kojima se djeca u suvremenom odrastanju suočavaju i kojima su vrlo često preplavljena. U suvremenom djetinjstvu granicu između virtualnog i stvarnog svijeta teško je definirati, uglavnom stoga što su ta dva svijeta potpuno isprepletena. Pametni telefoni možda najbolje ilustriraju koliko se različiti medijski oblici i sadržaji stapaju i isprepleću – koristimo

ih kao telefone, ali i kao fotoaparate, videokameru, računalo, sredstvo za informiranje, slušanje glazbe, igranje igrica i razmjenu različitih sadržaja. U tom smislu podrška i vodstvo odraslih nužan su preduvjet za sigurnost djece.

Važno je znati da internet i mediji u novo digitalno doba donose brojne izazove, ali i da nude brojne mogućnosti. Kakav će utjecaj mediji, društvene mreže i komunikacijske tehnologije imati na nas, na djecu i mlade ovisi o sadržajima koje biramo i/ili kojima smo izloženi, o kontekstu u kojem ih doživljavamo, načinu upotrebe, kao i našoj osobnosti. Upravo je zato medijska pismenost jedna od najvažnijih vještina u 21. stoljeću.

Autorica:

Ivana Ćosić Pregrad, psiholog

Dizajn i prijelom:

Vedran Matić

Izdavači:

Agencija za elektroničke medije i UNICEF

Materijal je nastao u sklopu obilježavanja Dana medijske pismenosti.

Zagreb, travanj 2019.

medijskapismenost.hr

ŠTO JE MEDIJSKA PISMENOST?

Medijska je pismenost skup vještina koje nam omogućavaju da analiziramo i propitujemo sadržaje kojima smo izloženi te da procjenjujemo njihovu točnost i pouzdanost izvora. Takav pristup zahtijeva i podržava radoznalost, kreativnost, kritičko mišljenje i stalno propitivanje koje otvara nove prozore u svijet i omogućava promjene sebe, drugih i društva koje nas okružuje. Poticanje i razvijanje medijske pismenosti od najranije dobi neophodno je kako bismo olakšali snalaženje u „moru“ informacija i sadržaja (istinitih, lažnih, netočnih, pristranih, s ciljem prikrivenog oglašavanja), kako bismo se osjećali sigurno i zaštićeno u interakciji s medijima, ali i kreirali prostor sigurnosti i za druge korisnike s kojima taj prostor dijelimo.

ZAŠTO JE VAŽNO DA RODITELJI BUDU UKLJUČENI U RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE?

RAZREDNIK/RAZREDNICA
MOŽE POTAKNUTI RAZGOVOR
SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Što mislite, tko ima najznačajniju ulogu u učenju djece o medijima? Tko su modeli od kojih vaše dijete uči o medijima i kako ih koristiti? Na koji se način utjecaji mijenjaju s djetetovim odrastanjem? Koje su razlike u osobitostima vašeg djetinjstva i odrastanja u odnosu na djetinjstvo vaše djece?

Djeca se rađaju okružena medijima i od početka svog života svjedoče i tom aspektu obiteljskog života te sudjeluju u njemu, u onoj mjeri i na način koji je zastupljen u obitelji. Promatraju svoje roditelje, braću i sestre kako gledaju televiziju, slušaju glazbu, čitaju novine i knjige, razgovaraju na telefon ili igraju igrice. Obitelj je mjesto gdje se odlučuje s kojim će medijima dijete doći u doticaj i kakvu će važnost mediji i s njima povezane aktivnosti imati u djetetovu svakodnevnom životu. Kako djeca rastu, tako sve više stvaraju vlastita iskustva s medijima i razvijaju osobne preferencije, češće medije koriste u društvu vršnjaka i grade vlastita iskustva u koja će roditelji ponekad biti uključeni, a ponekad neće. Međutim, kakav će djeca kasnije imati odnos s medijima i prema njima ovisi o njihovom ranom iskustvu u obitelji i s roditeljima kao prvim modelima. Stoga se sve veća pozornost pridaje osnaživanju djece i razvoju medijske pismenosti unutar obitelji, kao prvog i najvažnijeg modela ponašanja.

Da bi djeca mogla postati kompetentni korisnici medija, moraju ovladati

tehnologijom, no mnogo je važnije poučiti ih izgradnji kritičkog stava, i podržati u tome, u čemu im je potrebno iskustvo i mudrost odraslih. Drugim riječima, ono što djeci treba jest da roditelji pokažu interes i da znaju s kojim medijima njihova djeca imaju doticaj, što ih u tim medijima i sadržajima privlači, kako odabiru što će pratiti i kako se mijenjaju, kakva iskustva imaju njihovi vršnjaci. Time roditelj šalje poruku djetetu da mu je ono važno, da mu je važno što se njim zbiva i da je tu ako ga zatreba.

Neki se roditelji brinu da neće moći držati korak s brzim razvojem tehnologije, i doživljaju djecu vičnijom od sebe u svijetu medija. Ipak, roditelji imaju životnu mudrost i znanje kako sigurno hodati ovim svijetom, koje je u velikoj mjeri primjenjivo i na internetski svijet i odnose u njemu. Djeca i mladi moraju sami naučiti kontrolirati sadržaje koje susreću na internetu. Uloga je roditelja, a potom i učitelja, pomoći im u tome i poučiti ih kako se lakše nositi s neugodnim iskustvima koja ih na tome putu snađu te kako mogu bolje prepoznati opasnosti.

NEKA PITANJA I BRIGE RODITELJA KADA JE RIJEČ O MEDIJIMA

RAZREDNIK/RAZREDNICA
MOŽE POTAKNUTI RASPRAVU
SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Koja su najčešća pitanja i brige koje vas muče kada razmišljate o djeci i medijima? Ima li nekih medija i uređaja oko kojih postoje zabrane u vašoj obitelji?

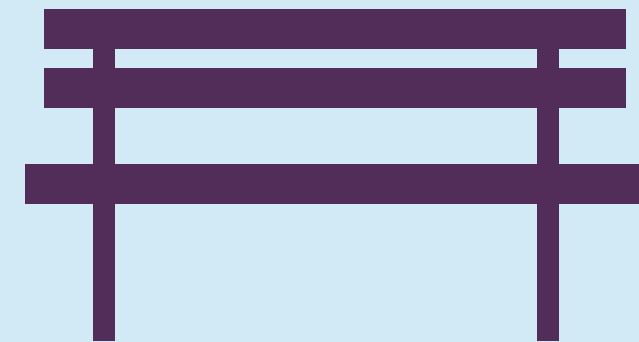
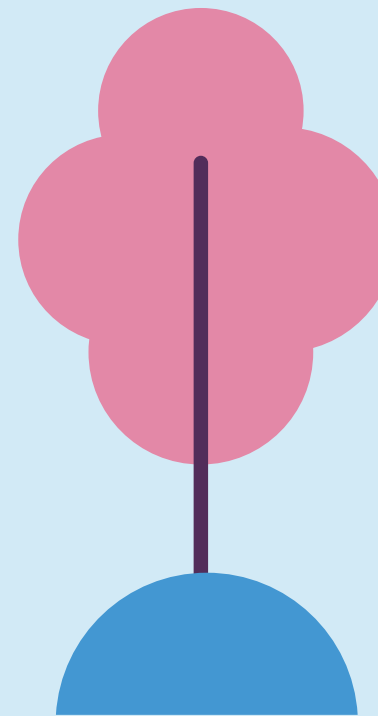
Prema istraživanju o medijskoj pismenosti koje su 2018. godine proveli UNICEF i Agencija za elektroničke medije roditelje najviše brinu:

- nasilje u medijima
- sigurnost na internetu
- količina vremena koje djeca provode uz različite medije.

Prekomjerno provođenje vremena pred ekranima jedna je od najčešćih roditeljskih briga, no danas se veći naglasak stavlja na ono što djeca rade na internetu. Prihvatljivo vrijeme koje dijete provodi pred ekranima ne mora biti isto za svako dijete i obitelj.

Zadaća je roditelja:

- razgovarati s djecom o prednostima i manama korištenja medija
- u razgovoru s djecom dogovoriti pravila korištenja medija
- dogovoriti pravila ponašanja u medijskom prostoru (jasno zagovarati pravilo „poštuj sebe i druge“)
- definirati posljedice kršenja pravila.

U donošenje odluka i uspostavljanje dogovora potrebno je uključiti obiteljske navike o korištenju medija, obiteljski sustav vrijednosti, osobitosti djeteta, njegove interese i preferencije, posebne potrebe djeteta, druge aktivnosti u koje je dijete uključeno, ali i kontekst i specifičnosti obiteljskog okruženja. Pretjerana zabrinutost roditelja može otežati uspostavu dogovora oko obiteljskih pravila i pojačati djetetov osjećaj da ga roditelj ne razumije.

Pitanja koja mogu pomoći kako razlikovati „normalnu“ i problematičnu upotrebu digitalnih medija:

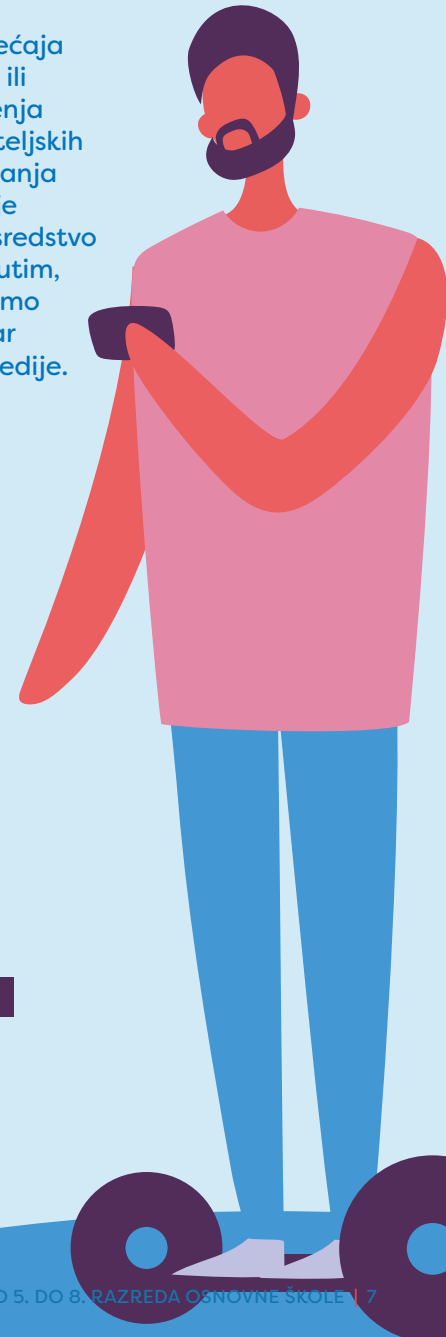
1. Jedu li djeca i spavaju li dovoljno?
2. Jesu li fizički zdrava?
3. Jesu li povezana s prijateljima i obitelji – uz pomoć tehnologije i na druge načine?
4. Jesu li angažirana u školi?
5. Uživaju li u svojim hobijima i interesima – s pomoću tehnologije i bez nje?

Ako je većina odgovora pozitivna, problem vremena provedenog pred ekranima vjerojatno je manje dramatičan nego što roditelji vjeruju.

Zašto zabrana nije poželjna? -

Zabrana može djeci samo povećati interes i učiniti internet i medije privlačnijima, a djecu čini sigurnima samo dok su u našoj blizini ili su sigurna zbog toga što nisu na internetu. Ako ih kontroliramo i zabranjujemo, umjesto da ih poučavamo kako sigurno koristiti medije i kako prepoznati opasnosti, nismo ih sačuvali od svih onih situacija kojima će ipak biti izloženi kada budu u interakciji s medijima bez naše kontrole (u školi, dok su sami kod kuće, kod prijatelja, u knjižnici). Odabirući zabrane, šaljemo također poruku da je svijet interneta opasno mjesto i da se djeca ne mogu nositi s njime bez nas odraslih, čime umanjujemo djetetovo samopouzdanje i potičemo mu sumnju u vlastite sposobnosti i snage.

Roditelji često, prvenstveno iz osjećaja nemoći, pribjegavaju oduzimanju ili ograničavanju mogućnosti korištenja medija kao načinu rješavanja obiteljskih sukoba, posebice onih oko izvršavanja školskih i drugih obveza. To postaje jedina kazna koje se djeca boje i sredstvo ucjene koje polučuje uspjeh. Međutim, iako možda kratkoročno postignemo željeni cilj, takav pristup nije dobar način poučavanja kako koristiti medije.

KAKO RODITELJI MOGU PODRŽATI RAZVOJ MEDIJSKE PISMENOSTI DJECE?

RAZREDNIK/RAZREDNICA MOŽE POTAKNUTI RASPRAVU SLJEDEĆIM PITANJIMA:

Pokažite interes – Razgovarajte sa svojim djetetom o njegovim interesima, što mu je privlačno i zabavno, što je naučilo kroz medije koje koristi. To je dobra prilika za upoznavanje djetetovih preferencija i iskustava, ali i prilika za razgovor o zamkama i načinu zaštite. Više slušajte, manje govorite. Koristite zajedno s djetetom neke aplikacije i upoznajte ga s pravilima sigurnosti.

Postavite granice – Mediji su vrlo atraktivni, no uloga je roditelja da ograniče vrijeme provedeno u korištenju medija, ali i da pomognu djetetu da uspostavi samokontrolu. Ovdje mogu biti korisna obiteljska pravila o korištenju medija, primjerice: potrebno je odrediti mjesto na koje se odlažu mobilni telefoni kada se ide na spavanje ili odrediti doba dana kada ćemo biti bez mobilnih telefona. Također, starija braća i sestre često su uzori mladima, vještiji su s novim tehnologijama od roditelja i bolje poznaju aktualne trendove, međutim roditelji prate njihove interakcije, procjenjuju što je primjereno i poučavaju starije kako da budu podrška mladima.

Pronađite ravnotežu između nadgledanja i poštovanja privatnosti

– Kako odrastaju, tako djeca traže sve veću samostalnost i u svijetu medija. Važno je s djecom otvoreno razgovarati i dogovoriti načine na

Na koji način podržavate i potičete razvoj medijske pismenosti svojeg djeteta? Na koji način pomažete svojem djetetu da se bolje snalazi u medijima koje koristi? Što vam je važno naučiti svoje dijete i na koji način to činite?

koje će roditelji nadgledati aktivnosti i sadržaje. Njegujući odnos povjerenja, preporučili bismo i da dijete bude prisutno i uključeno kada roditelj provjerava primjerice mapu history, kad zatraži pristup djetetovu profilu na Facebooku ili gleda njegove ocjene na e-dnevniku. To je prilika za razgovor i dodatna pojašnjenja.

S razvojem samostalnosti i širenjem mreže vršnjaka roditelji postaju isključeni iz određenog dijela života svoje djece. Veliku zabrinutost kod roditelja izaziva uključivanje djece u društvene mreže i kontakti koje preko njih ostvaruju. Roditelji ne mogu, i uostalom ne trebaju, kontrolirati sve dječje aktivnosti, a djeca trebaju prostor u kojem će graditi svoju samostalnost i identitet. Roditelji trebaju biti zainteresirani i dostupni kada ih dijete treba, ali i poštovati njegovu privatnost.

Naučite djecu kritički promišljati sadržaj

– Potičući djecu da misle kritički i propituju znanje i sadržaje na koje nailaze, dat ćemo im osnovni alat koji će im omogućiti uspješno snalaženje i zaštitu u svijetu medija. Za poticanje kritičkog razmišljanja nikada nije kasno, i već u uobičajenom razgovoru koji vodimo za

ručkom možemo uvesti ideju postavljanja pitanja. Primjeri pitanja kojima možemo potaknuti kritičko promišljanje:

- Zašto je ovaj sadržaj napravljen?
- Tko ga je izradio?
- Nedostaje li nešto u ovoj poruci?
- Kako bi drugi ljudi mogli interpretirati ovaj sadržaj?
- Kako mogu znati da je on istinit?
- Tko može imati koristi od ovakvih poruka i sadržaja?
- Koga ovakva poruka može povrijediti?

Naučite i informirajte se o sigurnosti

– Ako roditelji sa znatiželjom pristupaju savladavanju novih tehnologija, lakše će držati korak s djecom i pratiti o čemu ona govore. Roditelji se mogu informirati o tehničkim mogućnosti zaštite sigurnosti djece, no važno je znati da takva zaštita ne može djecu u potpunosti zaštititi od potencijalnih opasnosti i mogućih rizika.

Napomena za razrednike:

Ovisno o vremenu i odabranom načinu realizacije roditeljskog sastanka, može se potaknuti razgovor s roditeljima o sljedećim pitanjima, a u vođenju i nadopunjavanju diskusije može se koristiti Prilog 1. – Letak za roditelje, koji sadrži detaljniji prikaz smjernica i savjeta za razgovor s djecom o medijima i njihovoj sigurnosti. Predlažemo pitanja za raspravu:

Na koji su način pravila o korištenju uređaja i medija donesena u vašoj obitelji? Za koje članove obitelji postoje pravila? Postoje li pravila i za odrasle? Koja od pravila i savjeta djeca dobro prihvataju i lako slijede? Kod kojih pravila pokazuju najveće protivljenje ili otpor? Kakve savjete najčešće dajete djeci?

Budite model – Djeca više vjeruju onome kako se ponašamo nego onome što govorimo. Djeca pozorno promatraju koliko često roditelji gledaju u svoj pametni telefon, na koji ga način koriste, prekidaju li razgovor čim stigne poruka, prate koje emisije i filmove roditelji gledaju. Važno je da sami živimo vrijednosti koje zagovaramo i kojima želimo poučiti djecu.

Dogovorite obiteljska pravila o korištenju medija, primjerice: svi se mobilni telefoni odlažu na posebno mjesto prije spavanja, za vrijeme jela ne javljamo se na telefon i televizor je ugašen, za vrijeme obiteljskog druženja ne provjeravamo poruke i poštu.

Svakodnevno dijelimo fotografije i podatke o drugima, pa tako i o djeci, ne razmišljajući dovoljno o utjecaju i mogućim posljedicama takvog ponašanja na dijete. Objavljujući sliku svojeg djeteta mi odlučujemo podijeliti svoje iskustvo s drugima, međutim otkrivamo i djetetovu intimu. Time moguće ugrožavamo djetetovo pravo na privatnost. Istraživanje EU Kids Online tima Hrvatska pokazalo je da je gotovo svako deseto dijete u proteklih godinu dana zamolilo roditelje da maknu sadržaje koji su objavili na internetu, a 8% djece osjećalo se uzrujano zbog informacija koje su njihovi roditelji objavili na internetu. Nije svaka fotografija ili objava problematična, a Agencija za zaštitu osobnih podataka daje jasne smjernice i preporuke. Prije objavljivanja slike ili komentara koji se odnose na dijete, roditelji bi si trebali postaviti nekoliko pitanja:

- **Kako bih se osjećao/osjećala da netko objavi moju fotografiju, koju će vidjeti i komentirati velik broj ljudi? Bih li to želio/željela?**
- **Kako bi se dijete moglo osjećati ako za nekoliko godina pronađe ove fotografije i pročita komentare ispod njih?**
- **Mogu li sadržaj i informacije koje objavljujem o svojem djetetu dovesti moje dijete u opasnost?**
- **Može li netko iskoristiti ovu fotografiju za zadirkivanje i ismijavanje djeteta u razredu?**

LETAK ZA RODITELJE DJECE VIŠIH RAZREDA

Da bi djeca mogla postati kompetentni korisnici medija, moraju ovladati tehnologijom, no mnogo je važnije naučiti ih kako da izgrade kritički stav i podržati ih u tome. Za to im je potrebno iskustvo i mudrost odraslih. Da biste podržali razvoj medijske pismenosti i sigurnosti djeteta, važna je vaša uključenost i prisutnost.

- Pokažite interes za sadržaje koji su privlačni i zabavni vašem djetetu, za njegova iskustva i ono što uči kroz medije. Više slušajte, manje govorite. Koristite zajedno s djetetom neke aplikacije i upoznajte ga s pravilima sigurnosti.
- Postavite granice – ograničite vrijeme provedeno u korištenju medija. Ponudite djeci druge mogućnosti i sadržaje kojima mogu ispuniti svoje vrijeme.
- Pronađite ravnotežu između nadgledanja i poštovanja privatnosti. Zajedno s djetetom provjerite što vas zanima, to je prilika za razgovor i dodatna pojašnjenja.
- Potičite dijete da kritički promišlja i propituje sadržaj. Započnite odmah postavljajući pitanja pri uobičajenom razgovoru.
- Naučite i informirajte se o sigurnosti.
- Budite model – djeca više vjeruju onome kako se ponašamo nego onome što govorimo.
- Dogovorite obiteljska pravila o korištenju medija, primjerice: svi se mobilni telefoni odlažu na posebno mjesto prije spavanja, za vrijeme jela ne javljamo se na telefon, za vrijeme jela televizor je ugašen, tijekom obiteljskog druženja ne provjeravamo poruke i poštu.
- Priznajte djetetove interese i potrebu za samostalnošću. Tako savjet poput „nemoj komunicirati s nepoznatima na Facebooku” vjerojatno neće poslušati, no razgovor o tome kako prepoznati kontakt koji je nelagodan, koga prihvatiti kao internetskog prijatelja ili kako ograničiti pristup određenim informacijama o sebi vjerojatno će biti korisniji i bolje prihvaćen.
- Razgovarajte s djetetom o tome kad treba, a kad ne treba čuvati tajnu pred vama. Razgovarajte o tome kome se sve može obratiti ako se dogodi nešto nelagodno.
- Razgovarajte o situacijama kada dijete prekrši neka pravila i dogovore. Zbog osjećaja krivnje djeca česte ne potraže pomoć kada im je potrebna. Pošaljite im jasnu poruku da ste tu za njih i kada pogriješe.
- Objasnite djetetu da nisu svi ljudi dobronamjerni i da pod prividom anonimnosti koju nudi internet mogu zloupotrijebiti naše povjerenje. Razgovarajte o tome kako se može nositi s takvim iskustvima.

- Naučite djecu što se smije, a što se ne smije kada komuniciramo s drugim ljudima. Naglasite pravila: poštuju sebe i druge i ne čini drugima ono što ne želiš da čine tebi.
- Tinejdžeri vrlo često kreiraju i objavljuju sadržaj na internetu, objavljuju fotografije na društvenim mrežama, pišu blogove. Poučite dijete da kad jednom nešto objavimo na internetu, mi zapravo više nad tim sadržajem nemamo kontrolu, i on prestaje biti intiman, privatn i tajan. Uz malo vještine i s osnovnim grafičkim programima moguće su razne fotomontaže.
- Dogovorite pravila o objavljivanju fotografija i sadržaja koji uključuju druge ljude. Uspostavite dogovor o traženju dopuštenja za objavljivanje sadržaja o drugima na internetu, koji vrijedi za sve članove obitelji.
- Prije otvaranja profila na društvenim mrežama dogovorite važna pravila sigurnosti za prihvaćanje i upoznavanje internetskih prijatelja. Ako se dijete jako želi susresti s osobom koju je upoznao preko interneta, naglasite da to mora biti na javnom mjestu i da nikako ne ide samo. Tražite da na prvi susret povede i vas ili nekoliko svojih prijatelja ili neku drugu odraslu osobu kojoj vjeruje.
- Poučite dijete da nikad ne nastavlja razgovor zbog kojeg se osjeća nelagodno ili koji postaje previše osoban. Neka jednostavno prekine razgovor, pređe na drugu stranicu na internetu i kaže vam što se dogodilo.
- Poučite dijete da ne prosljeđuje i ne komentira sadržaje koji nekoga mogu povrijediti.
- Podijelite s djecom svoje interese i iskustva u korištenju medija. Razgovarajte i o onim stvarima s kojima se ne slažete, kakva ponašanja drugih korisnika vas ljute, pazeći pri tom na način na koji se izražavate.

KAKO RAZLIKOVATI „NORMALNU” I PROBLEMATIČNU UPOTREBU DIGITALNIH MEDIJA?

1. Jedu li djeca i spavaju li dovoljno?
2. Jesu li fizički zdrava?
3. Jesu li povezana s prijateljima i obitelji – s pomoću tehnologije i na druge načine?
4. Jesu li djeca angažirana u školi?
5. Uživaju li u svojim hobijima i interesima – s pomoću tehnologije i bez nje?

Ako je većina odgovora pozitivna, problem vremena provedenog pred ekranima vjerojatno je manje dramatičan nego što mislite.

- Podijelite s djetetom dobre priče s društvenih mreža i drugih medija, fotografije ili video koji vas je privukao ili dirnuo. To je dobar povod za razgovor o tome koliko nam hrabrosti treba da podijelimo svoju priču s drugima, ali i kako se nositi s kritikama i neodobravanjem nekoga tko ne misli isto kao i mi.
- Obiteljske filmske večeri, u kojima ćete odabrati dokumentarne filmove ili filmove o ljudima koji žive drugačije od nas, mogu biti dobar način zabave, ali i otvoriti prostor za razgovor o različitostima, potaknuti djecu da prošire vidike i saznaju nešto novo.

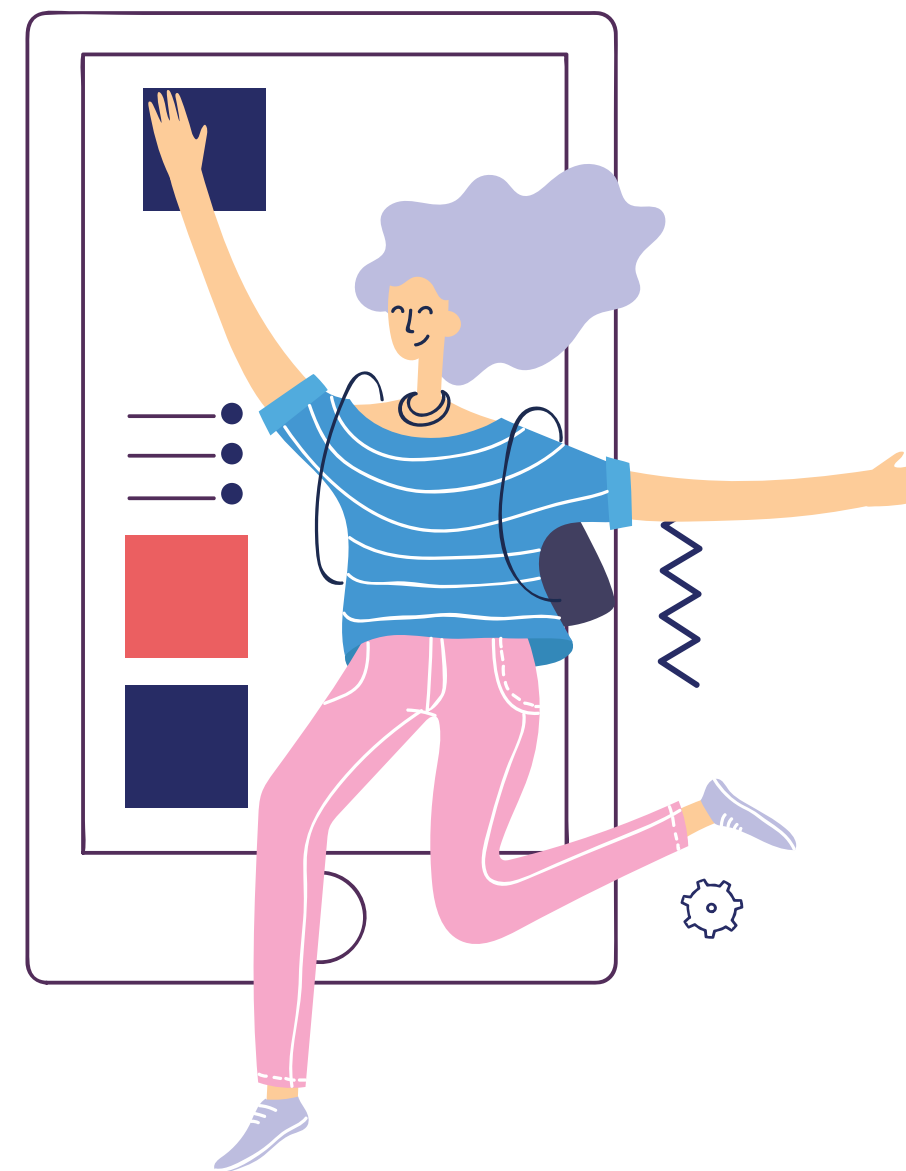

PITANJA ZA PROMIŠLJANJE VLASTITIH MEDIJSKIH NAVIKA I STAVOVA ILI ZA RAZGOVOR U OBITELJI I S DJECOM

- Koji su mediji najzastupljeniji u našoj obitelji i u koje svrhe? Tko je u obitelji najviše usmjeren na medije?
- Na koji su način pravila o korištenju uređaja i medija donesena u našoj obitelji? Za koje članove obitelji postoje pravila? Ima li nekih pravila koja se odnose samo na djecu i nekih koja se odnose samo na odrasle?
- Na koji način ja (roditelj) koristim uređaje i kakav primjer dajem djeci? Što djeca mogu naučiti od mene o korištenju medija i različitih uređaja? Ima li nekih ponašanja kojih nisam dovoljno svjestan? Pitati djecu i ostale ukućane kako me vide u interakciji s medijima, koji je njihov dojam o načinu na koji koristim mobilni telefon i druge uređaje.

- Koliko, u kojim situacijama i na koji način razgovaram s djecom o tome što napraviti kada vide nešto zastrašujuće, neugodno ili uznemirujuće? Kakve im savjete najčešće dajem?
- Na koji je način moje dijete naučilo pretraživati sadržaje na internetu? Koliko ja mogu naučiti novih stvari od svog djeteta?
- Na koji način moje dijete upoznaje druge ljude u internetskom prostoru? Kako odlučuje koga će prihvatiti kao prijatelja? Što treba znati i naučiti da bi moglo sigurno upoznavati druge ljude na društvenim mrežama?
- Kako znam da je moje dijete spremno koristiti društvene mreže? Što je meni važno da zna prije otvaranja profila na društvenim mrežama? Zna li razliku između pojedinih društvenih mreža i njihovu osnovnu svrhu?
- Znaš li koje sadržaje smiješ i trebaš dijeliti na društvenim mrežama?

- Kako odlučuješ što ćeš objaviti ili koju ćeš poruku prosljediti drugima?
- Što trebaš napraviti kada želiš koristiti novu internetsku uslugu ili mobilnu aplikaciju?
 - Na koji način provjeravaš istinitost i točnost neke informacije? Kojim informacijama, sadržajima i medijskim formatima više vjerujemo? Što ti pomaže da odlučiš kojim ćeš informacijama vjerovati? Propituješ li informacije i poruke koje primiš i na koji način to činiš?

Za sve dodatne informacije,
savjete i preporuke za roditelje
posjetite portal

www.medijskapismenost.hr

Savjete i ideje donosi donosi i knjižica
„Djeca i mediji“ koju možete preuzeti
na poveznici:

[https://www.medijskapismenost.hr/
wp-content/uploads/2018/04/
Djeca-i-mediji-knjizica_medijska_
pismenost.pdf](https://www.medijskapismenost.hr/wp-content/uploads/2018/04/Djeca-i-mediji-knjizica_medijska_pismenost.pdf)

